

[Oluf Pedersen.]

bygger; for en familie på fem personer ville det blive 300 kr. på et år. Jeg er helt sikker på, at hvis man i stedet for at bruge beløbet direkte, brugte det til nedsættelse af told og forbrugsskatter, ville man få et endnu større beløb, sådan at man kunne afskaffe prisbindingerne på smør, kød og flæsk foruden på fodtøj, og så kunne man da have opnået en besparelse for den jævne mand. Det vil sige, man kunne, uden at det var gået ud over nogen, være kommet ud over det barnepigesystem, som vi har.

Ikke blot vore folk har talt om dette, men forleden hørte vi også det ærede medlem hr. Aage Føgh beklage sig over det barnepigesystem, som vi allesammen ønsker at komme ud af, for kun da ville vi kunne få en løsning af problemet uden skade for nogen. Jeg stillede forslaget i udvalget. Tror man, man gjorde saglige indvendinger? Nej, man sagde bare: vi leger selv. Der var ikke noget at gøre; de havde deres egen gangkurv, den ville de vandre i, og de var ikke modtagelige for sund fornuft. Der var ikke noget at gøre i retning af skattnedsættelse. Det er forfærdeligt med de rigsdagsmænd, der tror, at næsten al velsignelse består i, at man gennemfører skatter; jo flere skatter, jo bedre tror man, man har drevet det. Det ville være noget at komme hjem med en skattnedsættelse i stedet for. Jeg hørte nok, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard talte om skattelettelse, men var det ikke ham, der talte om nye skatter til mælk og hvad dertil hører? At gennemføre skattnedsættelse og samtidig store forøgelse af de offentlige udgifter, som det ærede medlem foreslog, det har jeg ikke megen respekt for.

Lad mig sige til sidst, at vi tror ikke på statsdirigeret erhvervsliv, vi tror ikke på skatternes velsignelser. Det adskiller os fra det ærede medlem. Vi tror, at pengene befinder sig bedst hos borgerne selv. Vi tror også, at enhver, der har sin andel i den natur, som bør stå til alle menneskers rådighed, bør betale en afgift derfor, svarende til jordens værdi. Jeg ved godt, at man ikke kan springe lige ind i en retsstat. Der skal bygges et nyt og bedre samfund op; det kræver sin tid, men et sporskifte er tiltrængt, og det kan ikke ske for snart. Fri produktion, fri konkurrence på ligerettens grund, det giver ikke blot større national velstand, men det giver også den rigtige fordeling: mere til den arbejdende befolkning, fordi det bortskærer de arbejdsfrie indkomster, som jo er af langt større betydning, end man i almindelighed tror. Man taler så tit om de store understøttelser til de fattige, men jeg tror, at de rige

ved arbejdsfrie indkomster får større understøttelser end dem, der gives til de fattige alt i alt, men de fordeles til et noget mindre antal personer. Derfor må vi nødvendigvis bort fra told, importregulering og al anden særret. Det var en lovgivning, der satte ind på disse problemer, som var tiltrængt i stedet for den slags forlig, man nu har gennemført. Man har undladt at gøre det rigtige.

Havde regering og rigsdag udført sin gerning bedre, kunne vi med rolig samvittighed have taget sommerferie; men nu står det for mig sådan, at rigsdagen ikke — desværre ikke — har løst sin opgave.

Aksel Larsen: Der er adskillige ærede medlemmer, der har sagt til mig, at de virkelig synes, det er synd for mig, at jeg skal komme på dette tidspunkt. Jeg indrømmer, at det er lidt svært at få orden i tankerne efter det, der nu er gået ned over vore arme hoveder. Jeg tillader mig at udtale et fromt, men desværre uopfyldeligt ønske. Jeg ville ønske, at hele Danmarks vælgerbefolkning havde kunnet høre de taler, der er holdt af retsforbundets ærede medlemmer her i salen i de sidste, ja, nu bliver det snart 17 timer, så tror jeg nok, at der ville ske en passende udrensning i en vis del af dansk politik, og så ville jeg ikke være i den ubehagelige situation, at jeg er den sidste ordfører i ordførerrækken.

Men jeg må jo se at komme i gang med det, der skal siges, og lad mig sige, at ved anden behandling af disse lovforslag faldt der en række skarpe og bitre bemærkninger fra de ærede medlemmer hr. Bertel Dahlgaard og hr. H. C. Hansen. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard sagde, at rigdagen efterhånden blev degraderet til et ekspeditions-kontor. Han fandt det beklageligt, at rigsdagsflertallet ikke kunnet indse, hvor uheldigt det var, og det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard og det ærede medlem hr. H. C. Hansen var enige om, at udvalget, de havde siddet i, jeg ved ikke hvor mange måneder, havde fået en aldeles uanstændig behandling. Ja, men disse beklagelser fra de ærede medlemmer lige på falderebet nu, da vi skal til praktisk at slutte en rigsdagssamling, er jo ret belysende for den måde, rigsdagen arbejder på, bliver behandlet på og lader sig behandle på. Jeg kan ikke huske, at vi i de 20 år, jeg har været herinde, har oplevet sådan en nat som denne. Når der skal være natmånøvrer herinde, plejer det at være om alvorlige sager, hvor der står noget på spil, hvor det er et stort problem, om et forlig kan hales i land, om der kan træffes